

Államvizsga tételek

Emberi erőforrások alapszak

2023/2024. tanév 1. félév

I. Munka és társadalom

Társadalom és térszerkezete – Munkaerőpiac – Foglalkoztatáspolitikai-Szociálpolitika

- 1.) Definiálja a munkaerőpiacot és mutassa be annak alapkategóriáit!
  - Mutassa be a munkaerő-piaci egyensúlyi viszonyokat!
  - Ismertesse napjaink munkaerő-piaci egyenlőtlenségeit!
- 2.) Mutassa be a munkaerőpiac helyzetét és a piaci egyensúlytalanságokat!
  - Ismertesse a népesség statisztikai szempontú csoportosításait!
  - Mutassa be a szegmentált munkaerő-piaci elméletet!
- 3.) Mutassa be a munkagazdaságtan fogalom-rendszerét, definiálja az emberi tőkét!
  - Ismertesse a kereslet és a kínálat alakulására ható tényezőket!
  - Ismertesse a bérrendszereket!
- 4.) Mutassa be a munka szerepét az egyén életében és a társadalomban!
  - Ismertesse a foglalkoztatási modelleket!
  - Ismertesse a munkaparadigma válságát!
- 5.) Mutassa be az Európai Unió foglalkoztatáspolitikáját!
  - Ismertesse az Európai Foglalkoztatási Stratégia (1997-2008) tartalmát!
  - Jellemezze a Lisszaboni Stratégiát és annak eredményeit!
- 6.) Ismertesse a foglalkoztatáspolitikai helyét a közpolitikákban!
  - Definiálja a foglalkoztatáspolitikát és ismertesse annak célját és eszköztrendszerét!
  - Sorolja fel a társpolitikákat és közülük egyet mutasson be részletesen!
- 7.) Mutassa be a foglalkoztatáspolitikai eszközöket és intézményrendszerét!
  - Ismertesse a foglalkoztatáspolitikai nemzetközi intézményeit!
  - Jellemezze a foglalkoztatáspolitikai eszközöket és a közfoglalkoztatást!
- 8.) Mutassa be az atipikus foglalkoztatás alakulását!
  - Ismertesse az atipikus foglalkoztatás fajtáit, szerepét és elterjedését!
  - Mutassa be az atipikus foglalkoztatás jogi szabályozását!
- 9.) Ismertesse a munkaügyi kapcsolatok esetében az érdekképviseletet!
  - Mutassa be a munkaadói és munkavállalói érdekképviseletet!
  - Jellemezze az érdekkülönbséget és az érdekegyeztetést!
- 10.) Ismertesse az európai munkaügyi kapcsolatokat!
  - Mutassa be az egyes munkaügyi modelleket, azok kialakulását és fejlődését!
  - Ismertesse a szakszervezetek működését, a szakszervezeti jogokat és a működési modelleket! Definiálja a munkaügyi kapcsolatokat!

- 11.) Mutassa be a helyi és térségi foglalkoztatási feladatokat!
  - Ismertesse a helyi fejlesztés fogalmát és a területi elmaradottság tényezőit!
  - Mutassa be a foglalkoztatási paktumok célját, működésük jellemzőit!
- 12.) Mutassa be a társadalom térbeli szerveződésének munkaerő-piaci vetületét!
  - Mutassa be a társadalom szerveződési formáit mikro- és mezo szinten!
  - Definiálja a település fogalmát, mutassa be a főbb típusait és ismertesse a modern urbanizáció szakaszait!
- 13.) Mutassa be a demográfiai kihívásokat és az azokra adott válaszokat a munkaerőpiacon!
  - Mutassa be a népességszám változásának európai trendjeit!
  - Ismertesse a XXI. század migrációs folyamatait, a küldő és a fogadó országokról hatásait és a kapcsolódó politikai törekvéseket!
- 14.) Mutassa be az elöregedő munkaerőpiac jellemzőit!
  - Mutassa be a „silver economy” indokait és jellemzőit!
  - Mutassa be a nyugdíjrendszert: a nyugdíjbiztosítási rendszerek típusait, a magyar nyugdíjrendszer alakulását, a nyugellátásokat!
- 15.) Ismertesse az emberi tőkébe való beruházást a család és az egyén szempontjából!
  - Mutassa be az egészségbiztosítási rendszer működését, az egészségügyi rendszerek alaptípusait, az egészségpénztárakat és az egészségügyi ellátásokat!
  - Ismertesse a család átalakulásának jellemző folyamatait, a családpolitikapilléreit, funkcióit és a főbb családtámogatási ellátásokat!
- 16.) Mutassa be a jóléti rendszereket!
  - Mutassa be a jólét mérésének módszereit, mutatószámait!
  - Ismertesse a szegénypolitika és a segélyezés rendszerét!
- 17.) Mutassa be az oktatást, mint az emberi tőkébe való beruházás egyik formáját!
  - Mutassa be a munkaerőpiac kihívásait az oktatás számára és a népesség iskolázottságának alakulását!
  - Ismertesse az oktatáspolitikai általános célját, európai modelljeit!
- 18.) Mutassa be a szociális és szolidáris gazdaság foglalkoztatási vonatkozásait!
  - Értelmezze a szociális és szolidáris gazdaság fogalmát, mutassa be globális megjelenését és földrajzi modelljeit!
  - Hasonlítsa össze a szubsztantív gazdaságot és a formális gazdaságot!
- 19.) Mutassa be a társadalmi vállalkozások foglalkoztatási szerepét!
  - Mutassa be a társadalmi vállalkozásokat jogi forma szerint!
  - Ismertesse a hazai társadalmi vállalkozási modelleket (tevékenység jellege szerint)!
- 20.) Mutassa be az európai uniós fejlesztéspolitikát és a programozási folyamatot!
  - Ismertesse az Európa2020 Stratégia főbb célkitűzéseit és azok hatását a pályázati rendszerre!
  - Ismertesse a hazai pályázati rendszer alapelveit!

II. Emberi erőforrás gazdálkodás

- 1.) Mutassa be a vállalati információs rendszereket!
  - Ismertesse a vállalati információs rendszerek jellemzőit, típusait és az SAP ERP fő moduljait!
  - Ismertesse a vállalati információs rendszereket, az információ követelményeit!
- 2.) Ismertesse az információs rendszerek szervezésének alapelveit!
  - Mutassa be az adatmodellezést, adatbázisokat!
  - Ismertesse az adatfolyam modellezést, az egyed-történet ábrázolást!
- 3.) Mutassa be az információs rendszerek biztonságát!
  - Definiálja az információs biztonságot és mutassa be annak modelljét!
  - Ismertesse az információs biztonság megoldásait!
- 4.) Mutassa be a coaching alapjait!
  - Definiálja a coachingot és mutassa be annak fajtáit!
  - Ismertesse a coaching fejlődéstörténetét, annak főbb állomásait!
- 5.) Ismertesse a coaching szerepét!
  - Mutassa be a coaching elhelyezkedését a többi segítő tudomány között!
  - Mutassa be a coaching jellemzőit és alapvető jellegzetességeit!
- 6.) Mutassa be a coaching folyamatát!
  - Ismertesse egy coaching folyamat főbb szakaszait!
  - Mutassa be a coaching modelleket és azok szerepét!
- 7.) Mutassa be az ergonómiát!
  - Mutassa be az ergonómia fejlődését!
  - Ismertesse az ülő munkahelyek kialakítását!
- 8.) Mutassa be a munkavédelmet!
  - Ismertesse a teendőket munkabaleset esetén!
  - Mutassa be a kockázatértékelést!
- 9.) Ismertesse a szervezeti struktúrákat!
  - Melyek a kontingencia-elmélet legfontosabb állításai a vállalati méret szervezeti struktúrára gyakorolt hatásáról?
  - Hasonlítsa össze a funkcionális és a divízionális szervezeteket!
- 10.) Mutassa be a vezetési funkciókat és stílusokat!
  - Milyen vezetési stílusokat azonosított Kurt Lewin? Jellemezze az autokratikus vezetési stílust!
  - Jellemezze a Mintzberg által azonosított vezetői szerepeket!
- 11.) Mutassa be a szervezési folyamatot!
  - Mi a különbség a folyamatszervezés és a munkaszervezés között?
  - Melyek a szervezettervezési folyamat főbb fázisai?

- 12.) Mutassa be a munkakörtervezést és– elemzést!
- Ismertesse a munkakörtervezés és -elemzés folyamatát és módszereit!
  - Mutassa be az ideális munkakör megtervezését!
- 13.) Ismertesse az egyéni teljesítményértékelést!
- Mutassa be az egyéni teljesítményértékelés fogalmát és folyamatát!
  - Ismertesse az egyéni teljesítményértékelési módszertanokat!
- 14.) Mutassa be a toborzást és a kiválasztást!
- Ismertesse a toborzás fogalmát, típusait, előnyeit és hátrányait, valamint módszereit!
  - Mutassa be a kiválasztás fogalmát és módszereit!
- 15.) Ismertesse a csoportot és a csoportmunkát!
- Jellemezze a csoportnormát, a konformitást és a csoport-kohéziót!
  - Mutassa be a team-munka alkalmazási területeit és a csoportok tipológiáját!
- 16.) Ismertesse a csoportfejlődést!
- Mutassa be az egyén kontra csoportproblémát, ismertesse a munkamegosztást és a team életciklusát!
  - Jellemezze a team építést és a versengő csoportok fejlődését!
- 17.) Mutassa be a szerepvállalást a csoportmunkában!
- Ismertesse a szerepvállalási dinamikát és szerepkészletet!
  - Mutassa be a szerep-tipológiát (Belbin) és a szerepkonfliktusokat!
- 18.) Ismertesse a kompetencia és a kompetenciamenedzsment fogalmát!
- Mutassa be a kompetenciák csoportosítási lehetőségeit, kompetenciamodelleket és a kompetenciamérési módszereket!
  - Ismertesse a Magyar Képzési Keretrendszert, mutassa be a kompetencia deskriptorokat, és a saját alapszakjának képzési és kimeneti követelménye alapján mondjon példát általános és szakmai kompetenciára, ezek tekintetében ismertessen kompetenciamérési lehetőségeket!
- 19.) Mutassa be az emberi erőforrás menedzsmentet!
- Ismertesse az emberi erőforrás menedzsmentet a globális vállalatoknál!
  - Ismertesse az EEM-kontrollingot (mutatószámrendszer, benchmarking)!
- 20.) Ismertesse a nonprofit szervezetek működését!
- Hasonlítsa össze a weberi bürokráciát a New Public Management mozgalommal!
  - Ismertesse a társadalmi eredményesség összetevőit, és egy példán keresztül mutassa is be!